

OBECNÁ PRÁVNÍ METODIKA

možnost právní argumentace (odborný text)
při obraně proti VTE

8. května 2026

K volnému využití poskytují obcím, městům i kolegům advokátům a dalším subjektům tento právní podklad. Lze z něj čerpat v případě zájmu právní argumentace proti realizaci větrných elektráren v daném regionu v daném správním řízení. Doporučuji postupovat při sestavování argumentace takto:

1. úvodem uvést dále uvedené **právní argumenty**, pokud se s nimi ztotožňujete
2. dále uvést **obecné technické argumenty** proti realizaci, pokud se s nimi ztotožňujete (jsou k dispozici ve veřejných zdrojích u profesních kolegů)
3. závěrem uvést **konkrétní místní argumenty** svědčící proti realizaci

To proto, že do každého podání by měly být uvedeny vedle všech technických a místních výhrad i jasné výhrady právní pro případnou následnou právní až ústavněprávní obranu. **Text lze použít bez úprav, a měl by být pro svůj efekt použit komplexně.**

Právní názor je mým právním pohledem, a zastupovala bych jej při právním zastoupení.

Mgr. Jana Zwyrtek Hamplová
senátorka, profesně advokátka,
zaměření veřejné právo

Následující text může být využitý v plném znění ve vašich podáních.

PRÁVNÍ VÝHRADY A VÝHRADY PROTI REALIZACI VTE

Schválením akceleračních zón se vymezují v České republice území, ve kterých se **protiústavně zjednodušuje a zrychluje povolovací proces pro určitý vybraný druh staveb**, tedy vyčleňuje se v rozporu s principem rovnosti před zákonem určitý druh správního řízení do zvláštního právního režimu. Základní princip rovnosti přitom vyžaduje, aby byl zákon ve stejných nebo obdobných situacích vykládán stejně pro všechny. Rovněž Ústavní soud ČR konstantně a trvale zakazuje libovůli, a vždy v rámci rovnosti před zákonem zkoumá, zda zákonodárce nevytvořil neodůvodněné rozdíly, které nemají racionální základ.

Zde tato nedůvodná nerovnost byla zákonodárcem vytvořena pro určitý druh staveb, tedy **pro nedůvodně protěžovanou skupinu stavebníků a vlastníků nemovitostí bylo vytvořeno speciální a nedůvodně zjednodušené stavební řízení**; tím se vytvořil právní stav, kdy **pro stavby typově trvale a často nevratně vysoce zatěžující krajinu a její obyvatele a s výraznými faktickými dopady na krajinu a její obyvatele se paradoxně zjednodušuje jejich povolování, zatímco u staveb výrazně jednodušších se trvá na standardní náročnosti povolovacího řízení.**

Pro stavebníky VTE se tedy vytvořilo ze strany zákonodárců protekční právní prostředí, tj. využila se pozitivní právní diskriminace, kterou se životní prostředí – snížením těchto klasických standardů – spíše potencionálně ohrožuje. Bylo tedy **porušeno ústavně chráněné právo na rovnost před zákonem dle čl. 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod**. Rovnost před zákonem není přitom privilegium, ale základní právo; **stavebníci VTE nemají právo být zvýhodňováni ve stavebním právu vůči ostatním stavebníkům, ale zcela naopak, bylo by důvodné a obhajitelné požadovat po nich s ohledem na náročnost staveb a jejich dopady do krajiny a na obyvatele přísnější podmínky.**

„Rovnost před zákonem“ je základní právní princip zaručující, že se všemi osobami je zacházeno stejně bez diskriminace, a to **včetně jakékoli pozitivní diskriminace**. Tento princip, ukotvený v ústavním pořádku (Listina základních práv a svobod), **zajišťuje rovný přístup k právům a spravedlivému procesu před orgány veřejné moci, tedy i před orgány ve stavebním řízení.**

Rychlost předmětného správního řízení v případě VTE není přitom absolutně důvodným argumentem, ale spíše naopak, svědčí v jeho neprospěch. Rychlost při náročnosti těchto staveb je spíše negativum, zvláště snižují-li se nároky na tato řízení.

Rovnost před zákonem je základní právo, které zaručuje všem stejné zacházení ve vztahu k našeho právnímu řádu dle našeho ústavního pořádku; proto zavedení akceleračních zón je nepochybně protiústavním zásahem a nemůže při obhajobě jakkoli obstát. Proto jakýkoli krok realizovaný na jejich podkladě je krokem v rozporu s právem.

Právní obhajobu však mají obce a města (a občané v referendu) i **proti větrným elektrárnám ad hoc**, tedy tzv. případ od případu mimo akcelerační zóny, pokud by byla snaha je takto stavět, a to ze všech dále uvedených důvodů.

Realizací větrných elektráren dále dochází ve vztahu k samosprávám, k účastníkům daných správních řízení včetně obcí a měst a objektivně vůči všem přímo i nepřímo dotčeným občanům naší země, k porušení těchto ustanovení:

1. Ústavního zákona č. 1/1993 Sb., tj. Ústavy České republiky, v těchto částech

a) *Porušení Čl. 7: Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství.*

Stát by tím, že by povolil realizovat podobné dílo, nedbal o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství, tj. připustil by zasáhnout do krajiny natrvalo tak, že by ji regionálně zcela narušil a v zastavěné ploše natrvalo zničil. Tím by porušil daný článek Ústavy ČR.

b) *Porušení Čl. 8: Zaručuje se samospráva územních samosprávných celků.*

Porušení Čl. 101, odst.1: Obec je samostatně spravována zastupitelstvem.

Tím, že se připustil režim protiústavních akceleračních zón, se dále připustil zásahem zákonodárce zvenčí **protiprávní zásah do územních plánů**, jejichž obsah je jinak výsostným právem obcí a měst jako jednotek územních samospráv. **Podobným způsobem stát není oprávněn, a to ani zákonodárnou cestou, zasahovat do vyhrazené pravomoci obcí.**

Schvalování územního plánu je proces ve finální kompetenci zastupitelstva obce, které rozhoduje o jeho pořízení, zadání i finálním vydání. Přijetím akceleračních zón došlo k protiústavnímu zásahu do práva na samosprávu v této oblasti, a pokud by došlo k povolení větrné elektrárny na základě tohoto právního předpisu, jednalo by se o rozhodnutí protiústavní rovněž v mezích citovaných článků.

2. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. a ústavního zákona č. 295/2021 Sb., Listina základní práv a svobod

- a) *Porušení Čl. 4, odst. 3: Zákonná omezení základních práv a svobod musí platit stejně pro všechny případy, které splňují stanovené podmínky.*
Porušení Čl. 4, odst. 4: Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.

Jak už bylo uvedeno úvodem, přijetím právní úpravy akceleračních zón došlo k zásadnímu **protiústavnímu narušení principu rovnosti**, když pro vybrané typy staveb, zde větrných elektráren, byly jedny subjekty práva nedůvodně procesně zvýhodněny (pozitivní diskriminace), a jiné subjekty práva v tomto smyslu znevýhodněny. **Investoři větrných elektráren se stali právní úpravou zákonodárcem nedůvodně preferováni ve stavebním řízení**, zatímco **investoři jiných staveb** nikoli (byla jim ponechána původní právní pozice).

Všichni **účastníci správních řízení** staveb větrných elektráren, kteří jsou jimi hrubě zasahováni, jsou tak rovněž výrazně zasaženi do svých vlastnických práv s výrazně omezenými procesními právy, protože se nemohou daným stavbám bránit v dostatečném rozsahu pro nedůvodnému zvýhodněním těchto staveb. **Není zde v žádném případě splněna ani tvrzená podmínka veřejného zájmu**, když dané stavby VTE nejsou stavby, které by musely být realizovány objektivně nedůvodně rychle, navíc jejich realizace by zcela objektivně a prokazatelně negativně zasahovala svým vlivem zcela zásadně do života obyvatel v jejich okolí. Dochází tak k narušování ústavního pořádku, a to citovaných dvou článků Listiny základních práv a svobod.

V případě čl. 4, odst. 3 dochází k **nedůvodnému protekčnímu preferování správního řízení** konkrétních investorů s cílem dosažení jejich rychlejšího zisku, a to za porušení čl. 4, odst. 4, kdy je hrubě zasahováno do práv všech ostatních vlastníků v daném regionu a obecní samosprávy jako subjektu veřejného zájmu, tedy **kdy se zcela rezignovalo na šetření podstaty a smyslu práv všech dotčených subjektů práva**. Stavbou daných větrných elektráren by se výrazně omezila základní vlastnická práva všech ostatních subjektů, a zasáhlo by se současně trvale do jejich práva na život (na zdraví). Žádný veřejný zájem, který by to vyvážil, přitom nelze ani při nejvyšší dobré vůli identifikovat.

- b) *Porušení Čl. 6, odst. 1: Každý má právo na život.*
Porušení Čl. 11, odst. 1: Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu.
Porušení Čl. 11, odst. 3: Vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.

K čl. 6, odst.1: Realizací daného záměru výstavby větrných elektráren za daných podmínek by mohlo dojít k přímému porušení práva dotčených obyvatel na život, když ten by mohl být ohrožen dopady vlivu provozování daných elektráren, včetně hluku, zásahů do krajiny, možných námraz a přímého ohrožení zdraví. To je již doplňováno technickými vědeckými studii.

K čl. 11, odst.1: Vlastnické právo všech má mít stejnou ochranu; vlastnické právo vlastníků pozemků, na kterých má být prováděna procesně „protekční“ výstavba větrných elektráren, je však bezdůvodně preferováno zmírněných podmínek před vlastnictvím vlastníků pozemků, na kterých je provedeno obydlí.

K čl. 11, odst. 3: Rovněž hrubě je porušován, když vlastnické právo vlastníků pozemků, na kterých chtějí investoři zvýhodněně realizovat větrné elektrárny, je zneužíváno vůči vlastníkům druhých, a výkon vlastnického práva proto, že na sousedních pozemcích bude realizována větrná elektrárna, bude poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem. Hodnota jejich pozemků výrazně klesne. Výhrady, které byly vůči výstavbě větrných elektráren vzneseny, přitom nikdo nevyvrací, naopak, jsou potvrzovány.

c) Porušení Čl. 12, odst.1, věta první: Obydlí je nedotknutelné.

Realizací daného záměru výstavby větrných elektráren za daných podmínek je hrubě narušováno právo všech dotčených sousedních vlastníků na nedotknutelnost obydlí. Podoba, projevy provozu daných staveb a jejich zásah do krajiny de facto jejich obydlí trvale, tj. navždy ničí.

3. Procesně využíváme rovněž Občanského zákoníku č. č. 89/2012 Sb.

§ 1042: Vlastník se může domáhat ochrany proti každému, kdo neprávem do jeho vlastnického práva zasahuje nebo je ruší jinak než tím, že mu věc zadržuje.

Tímto podáním a případně následnou další právní obranou realizujeme a budeme nadále realizovat své ústavně chráněné vlastnické právo, a to s využitím mimo jiné citovaného ustanovení občanského zákoníku, když danou stavbu a její realizaci bychom chápali jako **výrazný, trvalý a neodstranitelný zásah a rušení našeho vlastnického práva**, za současného vážného narušování našeho zdraví a kvality života, a to bez relevantních a jakkoli ospravedlnitelných důvodů s výjimkou zisku soukromých investorů. Současně, jak bylo uvedeno úvodem, považujeme tento krok za krok protiústavní.

Shrnutí právní části podání

Jak jsme uvedli, realizaci staveb za využití akceleračních zón považujeme za jednání protiústavní, a zásadní právní argumentace zde existuje dle našeho názoru rovněž v případě realizace staveb ad hoc. To proto, že **dané stavby zasahují do ústavních práv ostatních subjektů v mnoha rovinách.**

Stavby trvale zasahují do krajiny a tím do vlastnických práv, mohou závažně ohrozit životní prostředí a zdraví, trvale zasahují do kvality bydlení v daném regionu tímto zásahem a devalvují trvale vlastnictví ostatních subjektů. Zcela zásadně pak zasahují do výkonu místní samosprávy.

Mají být realizovány protiústavně za nedůvodného **procesního preferování soukromých subjektů** ve správním řízení zákonodárcem, když k tomu není (vyjma zisku) žádný obhajitelný důvod, za současného hrubého zásahu do práv jiných včetně jednotek územních samospráv (zásah akceleračních zón do jejich územních plánů, což je výhradní pravomoc jednotek územních samospráv) a jiných vlastníků, aniž je současně vyvrácen negativní vliv trvalého provozu těchto staveb, garantována jejich bezpečná údržba a budoucí odstranění.

Zastáváme názor, že dané stavby VTE nemohou být povolovány jak z důvodů jejich **protiústavního preferování a zvýhodnění stavebního řízení cestou akceleračních zón, tak z důvodu zásahů do ústavně chráněných práv ostatních vlastníků (účastníků řízení) rovněž v případě snaze realizovat je ad hoc.**

Toto podání proto považujte za tzv. **kvalifikované upozornění** na otázky odpovědnosti orgánů veřejné správy za dodržování principu rovného přístupu před zákonem ve stejných nebo obdobných situacích.

V případě, že by tyto stavby (tato stavba) byly povoleny (byla povolena), využijeme všech prostředků právní ochrany včetně ochrany soudní až po případnou stížnost u Ústavního soudu ČR. Žádáme proto, aby vzal správní orgán všechny námi uváděné právní argumenty se vší vážností v úvahu.

.....

V právním podání by mohly/měly následovat argumenty případně

- **technické**
- **speciální místní (právní i technické).**

Uvedený text byl zpracován na základě Vašich četných žádostí, a je plošně použitelným textem jak samostatně, tak pro zahrnutí do vašeho vlastního podání v případě právní obrany proti výstavbě VTE.

INDIVIDUÁLNÍ SPOLUPRÁCE V PŘÍPADĚ POTŘEBY ODBORNÉ POMOCI

V případě potřeby individuální spolupráce obcí, měst či jejich svazků (zpracování daných podání, konzultace textu připravených podání, právní zastoupení apod.) a odborné pomoci lze kontaktovat advokátní kancelář.

sekretariat.hamplova@gmail.com.